

Kotiček gospoda Doropoljskega.

Dragi moji!

To je moje prvo pismo v novem letu. Želim vam mnogo sreče in veliko veselih in zadovoljnih dni! Prepričan sem, da tudi vi meni vse to želite. Danes, ko vam to pišem, imamo šele 12. januarja. Prvo "Zvončkovo" številko, kjer vas vabim, da mi pišeš, ste prejeli šele pred nekaj dnevi. Z veseljem vam naznjam, da sem že dobil nekaj pisemc, ki jih priobčujem spodaj. — Prepričan sem, da je več pisem že na poti, toda ne morem čakati nanje, zakaj stavci, ki stavijo črke za "Zvonček", hočejo imeti rokopise o pravem času, da morejo list dotiskati do 1. dne prihodnjega meseca. Tisti moji mladi priateljčki, ki so mi pisali, pa še ne dobe svojega pisma in tej številki, naj ne bodo preveč žalostni. Njihova pisma s svojim odgovorom vred priobčim v prihodnji številki. — Le hitro torej pero v roke, pa pridno mi pišete. Čimprej dobim jaz pismo v roke, temprej dobite tudi vi odgovor.

In sedaj začnimo s pismi!

*

Dragi gosp. Doropoljski!

Špicpartel*) je na Miklavžev večer iz stola padel, da so se otroci tako smejavili. Enemu dečku je pa slabost postalo, tako se je ustrašil. Pa so drugi rekli, da ga bo zdaj hudoček vzel. Jaz sem se že na ladji peljal po morju. Videl sem ribe, pa tudi, kako so jih lovili.

Špan Tonček,
učenec II. razreda v Slov. Bistrici.

Odgovor:

Ljubi Tonček!

To Tvoje pisemce je prvo in me je tem bolj razveselilo, ker si na drugi strani lista nariral tudi ladjo, s kakršno si se peljal po morju. V morje si nariral tudi več rib in ribic. Pa kako si prišel na ladjo, saj v Slovenski Bistrici nimate morja? — Tvoja ladja ima tri jadrnike, in na vsakem vihra belomočno-rdeča zastava. — Pa tudi veš, kaj po meni taka zastava? — Nadalje ima Tvoja ladja tudi tri velike dimnike, ki se iz njih vali gost, rjav dim. Ta ladja je torej parník. Pa je imela tudi tri dimnike tista, ki si se peljal z njo? Pa sidro vidim tudi na velikem parníku. Ali veš, čemu je sidro? — K velikemu parníku je prvezan čolniček? Cemu naj služi ta? Na vsako stran velikega parníka si nariral še dve ladji. Ena ima dva jadrnika in samo en dimnik. To je mali parník. Druga nima dimnika, zato pa prav velika jadra. To je jadrnica. Nekdaj so se vozili samo s takimi. Toda krnila nisem zapazil pri nobeni ladji. Ali veš, kaj je krnilo? Ena riba je podobna kači. Veš li, kako jo im-

nujemo? Največja riba ima pa dolg, raven kljun, čemu ji služi ta? — Ribe imajo tudi plavute; seveda, sicer ne bi mogle plavati. Z njimi veslajo. Pa tudi veš, čemu služi ribam rep? — S čim se pa hranijo ribe? — Vidiš, ljubi Tonček, tukaj imaš sedaj mnogo vprašanj. Tista, ki ne boš znal sam nanje odgovoriti, Ti pojasnjam jaz. — Le kmalu mi zopet piši! — Pa še nekaj! Pišeš mi, da je hudoček padel iz stola. Kako pa? Ali ni sedel na stolu? Saj vendar ni bil v stolu, da pišeš, da je padel iz stola. — Pomišli malo, kako je treba tu pisati, da bo dobro! — Sicer sem pa s Tvojim pismom zadovoljen, zlasti ker vidim, da si ga pisal sam. Pa na riši mi še kaj!

*

Dragi nam gospod Doropoljski!

Žejljno smo pričakovale nam tako jako prijubljjenega "Zvončka". Slednjič nam ga je vendar prinesel postrešček. Najbolj nas je razveselil Vaš kotiček, v katerem ste se izjavili kot iskren prijatej slovenske mladine in da se želite pogovarjati z nami. — Tisočkratna Zahvala Vam bodi! Jako smo Vam hvaležne, dragi gospod! Obljubljamo Vam, da Vam bomo zvesto dopisovalo ter Vas prosimo, da nam blagovolite tudi odgovoriti. Prosimo Vas, napišite svoje pravo ime v prihodnjem "Zvončku"! Veste, kako smo rádovedne in te tembolj, ker je ena izmed nas Idriječanka. Ker smo učenke, nas bo jako veselilo, če nam naznanim, kje ste hodili v šolo? Me hodimo v Ljubljani: Albina iz Idrije, Metka iz Bohinjske Bistrike in Ivanka iz Postojne. — Sedaj pa je že čas, da začnemo s pripovedovanjem. Veste, človek najrajsi govorí o tem, kar mu je najljubše in najdražje. Gotovo nam ne zamerite, če Vam kar odkrito srčno povemo, da smo se jako veselile minulih počitnic. Ni nam treba poudarjati, kako nam je bilo pri srcu, ko smo prestopile domači prag ter pozdravile drage svojice. Vedele smo svojim dragim mnogo povedati. Ježiček je prav dobro izvrševal svojo nalogo. Imele smo tudi mnogo dela. Najljubše opravilo pa so bile jaslice. Hitro, da, prehitro je mineval čas. Približal se je Sveti večer — najlepši večer. Angel miru je razprostrel svoja krila črez zemljo. Lučce ob jaslicah so gorele in prepevale so se vesele božičnice. Slednjič so se oglašili tudi zvonovi ter vabilji ljudi k polnočnici. Bilo je, kakor bi kralatci prepevali nad betlehemskeim hlevčkom: „Gloria in excelsis Deo!“ Odšli smo torej k polnočnici. Jaz v Postojni in Albina v Idriji sta srečno prisli tja. Pri Metki pa je bilo nekoliko drugače. Ker je bila pot predloga, so upregli rajški konjička, sedli, veselo se smeje in dobro zavit, v sani, ki so zdrcale v tiho noč. Bilo jih je šest: Francka, Metka, Vinko, Francel, dekla in hlapec. Niso se dolgo peljali, kar

*) Hudoček.

se obrnejo sani. Zvrnili so se kar eden na drugega kakor snopi. K sreči, da so padli v mehki sneg. Toda kakor hitro so padli, tako in še hitreje so bili na nogah. Le Metka je ostala v snegu. Ni mogla niti vstati niti izpregovoriti, le smejava se je. Drugi so se prestrašili, misleč, da se je ponesrečila. Ko so pa spoznali, da ni nič hudega, so se zopet spravili na sani, in smeja mi ni bilo ne konca ne kraja. — Oprostite, dragi gospod, da smo take klepetulje, saj ste rekli, da smemo pisati, kar in kolikor hočemo. Zagotovljamo Vam, da bomo v "Zvončku" prav posebno iskale Vašega odgovora. Ne odrečite nam torej naše prošnje ter se oglasite iz svojega kotička, zakaj že željno čakamo Vašega odgovora. Končno Vas prosimo, oprostite našim napakam ter nas blagovosite častni opomniti na to ali ono.

Nebroj pozdravčkov Vam pošiljajo

Albina, Metka in Ivanka.

Odgovor:

Trolista deteljica! Tako sem vzkliknil, ko sem prebral to pismo. Albina, Metka in Ivanka, ali pa tudi umete primera s trolisto deteljico? Kakor je troje listov združenih v lepo, zeleno celoto, v prijazno deteljico, tako se naj vaša trojica vedno druži v toplošči, zvestem prijateljstvu! Čim starejši prihaja človek, tem bolj ve ceniti vrednost iskrenega prijateljstva. Prijateljstvo, sklenjeno v mladosti, je človeku mnogokrat edina opora v boju življenja. Trolista deteljica vam bodi simbol (znamenje, podoba) stalnega prijateljstva. — Vaše pismo me je razveselilo, ker je odkritoščeno. In odkritosčnost je lepa čednost. Nekoliko gospobesedno je pač, pa saj same priznavate, da ste "take klepetulje". In priznanje lastnih napak je prva pot k poboljšanju. Toda jaz razumem vašo zgovornost. Lepo je bilo o Božiču doma, in človek ne more nikoli z besedo dovolj opisati tega, kar čuti v srcu. Govori in govor — pa še ne pove vsega. Srce je skrivnostno morje, pravi pesnik. Raj, rade bi vedeče moje pravo ime? E, kako ste radovedne! Zakaj pa same ne poveste polnih svojih imen? Koliko je Albin, Metk in Ivanka! Od drugega bi rade, česar ne marate same! To se pravi: merite z dvojno mero! Sklenil sem, da se ne izdam, začo mi oprostite, da ostane moje pravo ime tajno. Bodti inče pravo ali izmišljeno, glavno je, da si ohranimo ime čisto in neomadeževano! To veljav tudi vam! — V šolo sem hodil tja, kjer so me učili branja in pisanja ter drugih znanosti in spretnosti, največ sem se pozneje naučil sam iz knjig in življenja, zakaj življenje je najboljša šola! Vidim, da se pridno učite slovenščino, sladke svoje materne govorice: vaše pismo je pisano pravilno. Nekaj malenkosti sem popravil sam. Te popravke spoznate, ako primerjate natisnjeno pismo z onim, ki ga še hraniš doma. Opozarjam vas še na to-le: Enkrat pišete, da so sedli v sani, drugič, da so se spravili na sani. Zapomnite si, da pra-

vimo: Zagotavljamo Vas, ne pa: Zagotavljamo Vam, in da pišemo končno (konec — konca), ne pa konečno. Sicer pa tudi od moje strani: Nebroj pozdravčkov!

*

Draga Dija!

Jakec že zna nemško in italijansko že tudi malo. Jakec bi rad imel novo vojaško kapo. Kaj pa delajo zajčki? Pozdrav Ničici, Petki, Ruši, Mileni in Deši!

Tvoj brat Tonček.

Odgovor:

Kdo pa je ta Tonček? Poznam jako veliko Tončkov, pa ne vem, kateri mi je poslal to pismo. — Da pa moremo ločiti enega Tončka, Francka, Nacka itd. od drugega, ima vsak človek dve imeni, namreč krstno ime in priimek. Priimek si pa pozabil pripisati ali si pa mislil: moja sestra Dija bo že vedela, da sem ji pisal jaz. — Kaj pa, če je več Dij in če ima vsaka bratca z imenom Tonček? Tedaj pa ne moremo vedeti, kateri Diji pišeš, in katera Dija Ti naj odgovori. — Zdaj vidis, kako potreben je priimek. — Pa ko bi vsaj povedal, kje si doma! — To bi bilo že nekaj. Tedaj bi že lahko malo sklepal, kateri Tonček je pisal in kateri Diji je namenjeno pismo. — Zapomni si torej, ljubi Tonček Nepoznanček, kar Ti sedaj povem: Da natanko vemo, kdo piše in komu je pismo namenjeno, moramo najprej pismo nasloviti, t. j. napisati ime, priimek in kraj, kjer biva tisti, komur je pismo namenjeno. Koncem pisma napišemo ime in priimek tistega, ki piše pismo. Pa še na nekaj ne smemo pozabiti. Na koncu pisma dostavimo še kraj, dan, mesec in leto, kjer in kdaj smo pisali pismo. Temu pravimo: datum. — Ce pa hočemo, da je pismo popolnoma natanko, dostavimo še, kaj je ali kakšen opravek ima tista oseba, ki ji je pismo namenjeno, in tista oseba, ki je pisala pismo. — No, upam, da se za sedaj oglasti prava Dija. — Kdo pa je Jakec? Menda Tvoj brat. Zakaj pa sam ne piše Diji za novo vojaško čepico? — Menda še ne hodi v šolo. Siromaček! Nemara je še premajhen. Gotovo bi rad sam pisal Diji, pa ne zna. Ti pa že znaš, ker hodiš v šolo. — Vidiš, koliko je vredna šola! Razen staršem si šoli in učitelju dolžan največ hvale. — Sicer pa pravíš, da zna Jakec že tudi nemško in malo italijansko, torej kar troje jezikov! Kaj šele bo, kadar bo velik! Da, res je lepo, ako zna človek več jezikov; čim več, tem bolje! Toda en jezik nam mora biti najljubši, najdražji izmed vseh, pa če bi znali vse jezike vsega sveta. Ali tudi veš, kateri jezik je ta? — Le piši mi, potem Ti povem, kaj sem nekdaj doživef, ko sem se peljal po želevnici. Kdo so pa tiste deklice s tako lepimi slovenskimi imeni? Gotovo Ti tudi one odzdravijo.

*

Na druga pisma odgovori gospod Doropoljski prihodnjic.